Správa o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce Ľubeľa za rok 2024

V zmysle § 18f ods. 1 písm. e) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov hlavný kontrolór predkladá obecnému zastupiteľstvu najmenej raz ročne správu o kontrolnej činnosti. Predložením Správy o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce za rok 2024 je naplnená jedna z hlavných zákonných povinností hlavného kontrolóra.

Oblasť miestnych daní a poplatkov

Novely zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, ktorých ustanovenia sa uplatňovali aj pre rok 2024, priniesli niektoré podstatné zmeny najmä pri priznávaní daní a ich vyrubovaní. Miestne samosprávy vyrubujú a vyberajú miestne dane vtedy, ak ich správca dane zaviedol všeobecne záväzným nariadením.

V obci Ľubeľa sa miestne dane vyrubovali v roku 2024 na základe VZN č. 1/2023 O miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Ľubeľa, ktoré schválilo obecné zastupiteľstvo v Ľubeli dňa 30.11.2023 uznesením č. 45/2023.

Daň z nehnuteľností, daň za psa, daň za predajné automaty a daň za nevýherné hracie prístroje vyrubuje správca dane každoročne podľa stavu k 1. januáru príslušného zdaňovacieho obdobia na celé zdaňovacie obdobie jedným rozhodnutím. Ak vznikne v priebehu zdaňovacieho obdobia daňová povinnosť k dani za psa, k dani za predajné automaty a k dani za nevýherné hracie prístroje, správca dane vyrubí pomernú časť dane rozhodnutím, začínajúc mesiacom, v ktorom vznikla daňová povinnosť, až do konca príslušného zdaňovacieho obdobia.

V prípade neplatičov je spísaný ich zoznam. Neplatičom boli poslané v októbri 2024 spolu s výmerom, uhradená bola väčšina.

Daň za ubytovanie je odvádzaná len na základe dobrovoľného priznania fyzickej osoby, ktorá odplatné prechodné ubytovanie poskytuje. V obci nie je vybudovaný vhodný systém na dostatočný a správny odvod dane. Aj keď priamo v obci nie sú turistické atraktivity, vo svojom okolí zaznamenávame meniacich sa ľudí a hlavne ŠPZ osobných automobilov. Sú turisti, ktorí nepotrebujú vyhľadávať drahé ubytovanie priamo pri nejakej liptovskej zaujímavosti, ale keďže sú mobilní, hľadajú si lacnejšie ubytovanie aj ďalej. Do tejto oblasti patrí aj obec Ľubeľa.

Správa o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce Ľubeľa za rok 2024

Prehľad miestnych daní a poplatkov za rok 2024 a za predchádzajúce roky je uvedený v priloženej tabuľke.

Inventarizácia pohľadávok za roky 2016-2024

Rok 2016				
Daň z pozemkov	Daň zo stavieb	Daň za psa	TKO	Daň byt
1,59	12,39		10	

Rok 2017				
Daň z pozemkov	Daň zo stavieb	Daň za psa	TKO	Daň byt
			10,00	

Rok 2018				
Daň z pozemkov	Daň zo stavieb	Daň za psa	TKO	Daň byt
1,59	12,39		10,00	

Rok 2019				
Daň z pozemkov	Daň zo stavieb	Daň za psa	TKO	Daň byt
1,59	12,39		40,00	11,10

Rok 2020				
Daň z pozemkov	Daň zo stavieb	Daň za psa	TKO	Daň byt
1,59	12,39		80,00	11,10

Rok 2021				
Daň z pozemkov	Daň zo stavieb	Daň za psa	TKO	Daň byt
1,59	12,39		80	11,1

Rok 2022				
Daň z pozemkov	Daň zo stavieb	Daň za psa	TKO	Daň byt
1,59	12,39		80	11,1

Rok 2023				
Daň z pozemkov	Daň zo stavieb	Daň za psa	TKO	Daň byt
43,51	89,58	40	1310	11,1

Rok 2024				
Daň z pozemkov	Daň zo stavieb	Daň za psa	TKO	Daň byt
142,59	325,6	110	2438,25	24,3

Spolu roky 2016-2024				
Daň z pozemkov	Daň zo stavieb	Daň za psa	TKO	Daň byt
195,64	**489,52**	**150,00**	**4058,25**	**79,80**

Správa o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce Ľubeľa za rok 2024

Obec ako správca dane v zmysle § 52 zákona, par. č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov môže zverejniť zoznam daňových dlžníkov na miestnych daniach a poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, u ktorých eviduje podľa stavu k 31.12.2023 daňový nedoplatok, ktorý presiahol u fyzickej osoby (aj fyzické osoby – podnikatelia) 160 € a u právnickej osoby 1 600 €.

Oblasť došlých faktúr

V priebehu roka 2024 prišli dodávateľské faktúry vo výške 531 768,71 €, uhradených bolo 476 826,72 €. Neuhradené faktúry k 31.12. 2024 sú v sume 81 662,19 €, z toho prevažná väčšina so splatnosťou 12/2024 a 01/2025.

V priebehu roka 2023 prišli dodávateľské faktúry vo výške 344 445,92 €, uhradených bolo 323 591,63 €. Neuhradené faktúry k 31.12. 2023 sú v sume 26 710,20 €.

Zákon č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v § 19 hovorí o ozdravnom režime a nútenej správe obce.

Ozdravný režim predchádza zavedeniu nútenej správy. Obec je povinná zaviesť ozdravný režim, ak celková výška jej záväzkov po lehote splatnosti presiahne 15 % skutočných bežných príjmov obce predchádzajúceho rozpočtového roka a ak neuhradila niektorý uznaný záväzok do 60 dní odo dňa jeho splatnosti.

Ak nastali uvedené skutočnosti, obec je povinná do troch dní od ich zistenia oznámiť túto skutočnosť ministerstvu financií a starosta obce je povinný do 15 dní vypracovať návrh na zavedenie ozdravného režimu, ktorý tvorí návrh ozdravného rozpočtu a návrh opatrení na stabilizáciu rozpočtového hospodárenia. Ozdravný rozpočet nie je obec povinná členiť na bežný rozpočet a kapitálový rozpočet.

Starosta je povinný v lehote do 15 dní odo dňa, keď nastali uvedené, predložiť návrh na zavedenie ozdravného režimu obecnému zastupiteľstvu. Obecné zastupiteľstvo musí prerokovať návrh na zavedenie ozdravného režimu najneskôr do 15 dní od jeho predloženia.

Počas ozdravného režimu môže obec používať svoje finančné prostriedky len v súlade so schváleným ozdravným rozpočtom, pričom každé použitie finančných prostriedkov obce musí vopred písomne odsúhlasiť hlavný kontrolór obce.

Správa o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce Ľubeľa za rok 2024

Správa nájomných bytov

Obec Ľubeľa zabezpečuje správu bytových domov, prenajímanie bytov, určovanie výšky nájomného a rieši všetky právne vzťahy vyplývajúce z nájmu bytov podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka a zákona č.182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov. Obec vedie evidenciu žiadostí o pridelenie bytov do nájmu, posudzuje splnenie podmienok na pridelenie nájomných bytov podľa platných právnych predpisov a uzatvára zmluvy o nájme bytov. Obec zabezpečuje, aby nájomné byty obstarané s použitím verejných prostriedkov na účely podpory sociálneho bývania, boli využívané na nájom počas 30 rokov od vydania kolaudačného rozhodnutia, ak to legislatíva neumožní inak.

K 31.12.2024 je v nájme 13 bytov. Výška finančnej zábezpeky je v sume 8 988,00 €, fond opráv je 9 383,90 €, záväzok voči ŠFRB bol k 31.12. 2022 380 909,93 €, k 31.12.2023 bol 371 535,59 € a k 31.12.2024 je 340 813,79 €.

Správu bytov vykonáva na základe mandátnej zmluvy Stavebné bytové družstvo Liptovský Mikuláš.

Základná škola s materskou školou Ľubeľa k 31.12.2024

- Výsledok hospodárenia -1.883,65 €

- Stav pohľadávok k 31.12.2024		972,46 €
- Stav záväzkov k 31.12.2024		122.598,95 €
- Výška transferov:	Originálne kompetencie	244.848,00 €
	Vlastné príjmy	38.890,50 €
	Prenesené kompetencie	1.013.465,73 €
	Úrad práce - dotácia na stravu	69.055,10 €
	Refundácia mzdy Nár. projekt	53.738,48 €

- Stav inventarizácie k 31.12.2024: skutočný stav sa rovná účtovnému.

Správa o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce Ľubeľa za rok 2024

Oblasť sťažností

V obci bola spracovaná smernica na zabezpečenie postupu vybavovania sťažností podľa zákona č. 9/2010 Z.z. o sťažnostiach a petícií podľa zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších zmien a doplnkov v podmienkach obce Ľubeľa. Smernicou sa upravuje postup pri prijímaní, evidovaní, prešetrovaní, vybavovaní a kontrole vybavovania sťažností fyzických osôb a právnických osôb a vybavovanie a prešetrovanie petícií v podmienkach samosprávy obce.

Priebeh ich riešenia sa zaznamenáva do zápisnice o prešetrení sťažnosti, resp. do záznamu o odložení sťažnosti. Sťažovateľovi je potrebné odovzdať písomné oznámenie výsledku prešetrenia sťažnosti v súlade so smernicou. Centrálna evidencia sťažnosti je vedená v elektronickej forme.

V priebehu roka 2024 boli zaevidované a vyriešené 2 sťažnosti.

Oznamovanie protispoločenskej činnosti

Zásady o vnútornom systéme oznamovania protispoločenskej činnosti (ďalej len „Zásady“) upravujú právne vzťahy vzniknuté medzi obcou, zodpovednou osobou, zamestnancami v obci Ľubeľa a je vydaný v zmysle ustanovenia § 10 ods. 8 zákona č. 54/2019 Z.z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti “).

Táto vnútorná smernica upravuje postup pri podávaní, preverovaní a evidovaní podnetov, pri písomnom oznamovaní výsledku ich preverenia, ako aj podrobnosti o oprávneniach zodpovednej osoby, o spracúvaní osobných údajov a o zachovaní mlčanlivosti v rámci vybavovania podnetov doručených zamestnávateľovi. Tento predpis je záväzný pre všetkých zamestnancov obce Ľubeľa a jeho štatutárneho zástupcu.

Od nadobudnutia účinnosti vnútornej smernice a novej vnútornej smernice nebolo zaevidované ani jedno oznámenie protispoločenskej činnosti.

Zverejňovanie údajov

Dňa 19.10.2011 Národná rada SR schválila zákon č. 382/2011 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene niektorých zákonov. Novela infozákona nadobudla účinnosť 1. januára 2012. Čo sa týka objednávok a faktúr zmenil sa mechanizmus zverejňovania objednávok, faktúr. Povinná osoba nezverejňuje ich úplné znenie. Postačí, ak povinná osoba bude

na svojom webovom sídle počas piatich rokov odo dňa zverejnenia v štrukturálnej a prehľadnej podobe zverejňovať údaje, namiesto objednávky či faktúry.

Povinná osoba má povinnosť zverejniť objednávky tovarov a služieb na svojej web stránke do 10 dní odo dňa ich vyhotovenia. Toto sa nevzťahuje na objednávky, ktoré súvisia s už zverejnenou zmluvou.

Faktúry je potrebné zverejniť do 10 dní odo dňa ich doručenia povinnej osobe, najneskôr však do 30 dní odo dňa ich zaplatenia na web stránke povinnej osoby.

Podľa z. č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmenách a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení zákona č. 546/2010 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2011 sú verejnoprávne inštitúcie a ich podriadené organizácie povinné zverejňovať zmluvy ako aj ich dodatky k zmluvách, ktoré sa týkajú nakladania s verejnými prostriedkami v Centrálnom registri zmlúv. Ostatné povinné osoby, medzi ktoré patria aj obce, či ich príspevkové a rozpočtové organizácie zverejňujú zmluvy na svojej web stránke. Od 1. januára 2011 mali obce povinnosť zverejňovať zmluvy uzatvorené po tomto dátume, ktoré sa týkajú nakladania s verejnými prostriedkami. Bez zverejnenia neboli zmluvy účinné. Ak zmluva nebola zverejnená do troch mesiacov od uzatvorenia, platilo, že k uzatvoreniu zmluvy nedošlo.

Z dôvodu naplnenia legislatívnych povinností bol zakúpený software od firmy Free Tech services, ktorý poskytuje tieto služby aj v iných obciach. Do tohto systému boli zapracované údaje od roka 2012. V roku 2023 sa pokračovalo v takto zavedenom systéme pomocou softvéru od firmy Galileo Corporation s.r.o.

Pri zverejňovaní zmlúv je nutné riadiť sa Usmernením pre konverziu písomných dokumentov na elektronické dokumenty, ktoré je od verzie spoločne schváleným metodickým pokynom Ministerstva financií SR, Ministerstva spravodlivosti SR a Úradu vlády SR k zákonu č. 546/2010 Z. z.

Od 31.3.2022 sú povinné zverejňovať zmluvy v Centrálnom registri zmlúv (CRZ) aj obce, vyššie územné celky a iné organizácie. Pred začatím uverejňovania zmlúv musia samosprávy a organizácie požiadať o registráciu.

V centrálnom registri zmlúv zverejňujú zmluvy povinné osoby podľa § 2 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“). Povinnosť zverejňovať zmluvy v zmysle tohto zákona majú teda aj povinné osoby, ktorými sú obce, vyššie územné celky, povinné osoby, ktoré sú ich rozpočtovou alebo príspevkovou organizáciou, a povinné osoby, v ktorých majú viac ako 50% účasť.

Správa o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce Ľubeľa za rok 2024

Povinné osoby, na ktoré sa do 31.3.2022 vzťahovala výnimka a nemuseli zverejňovať svoje zmluvy prostredníctvom CRZ, do registra nahrávajú len nové zmluvy. Nie je ich povinnosťou zverejňovať v registri staré zmluvy.

Pokiaľ povinná osoba zverejní zmluvu v Centrálnom registri zmlúv, nie je už povinná zverejniť ju na svojom webovom sídle. Podľa § 5a ods. 9 zákona sa na webovom sídle povinnej osoby zverejňuje len zmluva, ktorá sa nezverejňuje v Centrálnom registri zmlúv.

Pokiaľ sú obe zmluvné strany povinnými osobami, ktoré zverejňujú zmluvy v Centrálnom registri zmlúv, sú povinné zverejniť tú istú zmluvu v Centrálnom registri zmlúv, pričom rozhodujúce je prvé zverejnenie zmluvy. Ak je zmluva zverejnená viacerými spôsobmi alebo viacerými účastníkmi zmluvy, rozhodujúce je prvé zverejnenie zmluvy. To znamená, že zmluva nadobudne účinnosť dňom nasledujúcim po dni jej prvého (skoršieho) zverejnenia v Centrálnom registri zmlúv.

Na Centrálnu úradnú elektronickú tabuľu CUET je potrebné vykonať zverejnenie dokumentu v rovnaký deň, ako je dokument zverejnený na úradnej tabuli.

S Galileo prepojením na CUET je zabezpečené potrebné zverejnenie dokumentov.

Správa nezávislého audítora

Správa nezávislého audítora Ing. Márie Huštákovej, UDVA č. 0770 z auditu účtovnej závierky obce a z auditu konsolidovanej účtovnej závierky k 31.12.2023, správa k informáciám, ktoré sa uvádzajú v konsolidovanej výročnej správe a správa z overenia dodržiavania povinností obce Ľubeľa podľa požiadaviek zákona o rozpočtových pravidlách bola predložená 16.09.2024.

Podľa názoru audítora, priložená účtovná závierka a konsolidovaná účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej a konsolidovanej finančnej situácie obce k 31.12.2023 a výsledku jej hospodárenia ako aj konsolidovaného výsledku hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu podľa zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Obec Ľubeľa zostavuje konsolidovanú účtovnú závierku a z tohto dôvodu zostavuje len konsolidovanú výročnú správu. Informácie uvedené v konsolidovanej výročnej správe zostavenej za rok 2023 sú v súlade s konsolidovanou účtovnou závierkou za daný rok a obsahuje informácie podľa zákona o účtovníctve.

Na základe overenia dodržiavania povinností podľa požiadaviek zákona o rozpočtových pravidlách, platných v SR pre územnú samosprávu v znení neskorších predpisov konštatuje, že obec Ľubeľa konala v súlade s požiadavkami zákona o rozpočtových pravidlách.

Správa o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce Ľubeľa za rok 2024

Nakladanie s majetkom obce

Zákonom č. 137/2023 Z. z. (ďalej aj ako „novela“) dochádza s účinnosťou od 1. 11. 2023 k:

- zmene a doplneniu zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí (ďalej aj ako „zákon o majetku obcí“),
- doplneniu zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (ďalej aj ako „zákon o obecnom zriadení).

Cieľom tejto poslaneckej novely bolo najmä posilniť preferenciu súťažných foriem predaja a nájmu majetku obce a zvýšenie transparentnosti. Doterajšie slabšie pravidlá totiž umožňovali nakladať s majetkom obce nie vždy najvýhodnejšie pre obec. Dochádzalo napríklad k účelovým rušeniam už vyhlásených obchodných verejných súťaží (prípadne súťaže obsahovali rôzne účelové podmienky) alebo k neodôvodnenému znižovaniu ceny v prípadoch hodných osobitného zreteľa.

Novela zákona o obecnom zriadení doplnila § 18f ods. 1 o nové písmeno i) hlavnému kontrolórovi obce uložila povinnosť vykonať za predchádzajúci kalendárny rok kontrolu prevodov nehnuteľného majetku obce, ktorého všeobecná hodnota majetku prevýšila 20 000 eur, a to do 60 dní od uplynutia kalendárneho roka; obec zverejní výsledky tejto kontroly do 30 dní po predložení správy o výsledkoch kontroly obecnému zastupiteľstvu na svojej úradnej tabuli a na webovom sídle obce, ak ho má obec zriadené.

Obec v roku 2024 nevykonala prevody nehnuteľného majetku obce, ktorého všeobecná hodnota majetku prevýšila 20 000 eur.

Záver

V hodnotenom období – rok 2024 boli hlavným kontrolórom obce splnené všetky zákonné povinnosti vo vzťahu k dodržiavaniu § 18 f zákona o obecnom zriadení č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov s prihliadnutím na rozsah určeného úväzku.

Aj s poukazom na uvedené vyššie môžem konštatovať, že obec Ľubeľa pri výkone samosprávnych činností v roku 2023 primerane dodržiavala príslušné všeobecne záväzné právne predpisy a interné normy pri hospodárení a nakladaní s majetkom obce a hospodárne a efektívne nakladala so svojim majetkom.

Správa o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce Ľubeľa za rok 2024

Návrh na uznesenie k bodu rokovania OZ –

Správa o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce Ľubeľa za rok 2024

Obecné zastupiteľstvo v obci Ľubeľa

Berie na vedomie:

Správu o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce Ľubeľa za rok 2024.

V Ľubeli, 26.02.2025

Ing. Slávka Medveďová

Hlavný kontrolór obce